

A Győri Ítéltábla a TRINCZ ÜGYVÉDI IRODA által képviselt **felperes neve Kft. "felszámolás alatt" felperes** a dr. Valentyik István ügyvéd által képviselt **I.r.alperes neve Kft I. r.**, a dr. Valentyik István ügyvéd által képviselt **II.r.alperes neve Kft.(I.rendű alperes címe) II. r.** és a dr. Valentyik István ügyvéd által képviselt **III.r.alperes neve Kft.**

III. r. alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Győri Törvényszék 2019. június 28. napján kelt G.21.132/2016/72. számú ítélete ellen a felperes által 74. sorszám alatt előterjesztett, 82. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy

-a felperes és az I. r. alperes között 2012.11.28. napján - a 2012.12.28. napján kelt CO8SB4656145. sz. számla szerinti vagyontárgyak tárgyában - létrejött adásvételi szerződés érvénytelen;

-a felperes és a II. r. alperes között 2012.11.28. napján - a 2012.12.28. napján kelt CO8SB4656146. sz. számla szerinti vagyontárgyak tárgyában - létrejött adásvételi szerződés - a Heli típusú targoncára vonatkozó rész kivételével - érvénytelen;

-a felperes és a III. r. alperes között 2012.11.28. napján - 2012.12.28. napján kelt CO8SB4656147. sz. számla szerinti vagyontárgyak tárgyában - létrejött adásvételi szerződés érvénytelen.

Az ítéltábla a felek fenti szerződéseit - a vevőket megillető beszámítás mellőzésével - érvényessé nyilvánítja, egyúttal kötelezi az I. r. alperest 30.751.780,- (Harmincmillió- hétszázötvenegyezer - hétszáznyolcvan) Ft, a II. r. alperest 62.865.000,-(Hatvankettőmillió- nyolcszázhatvanötezer) Ft, a III. r. alperest 152.368.250,- (Egyszázötvenkétfélmillió - háromszázhatvannyolcezer-kettőszázötven) Ft tőke és ezen tőkeösszegek után 2012.12.29. napjától 2013.06.30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak, 2013.07.01. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő késedelmi kamata 15 napon belül a felperes javára történő megfizetésére.

Mellőzi az elsőfokú perköltségre, illetve a feljegyzett illetékre vonatkozó rendelkezéseket.

Köteles a felperes javára az I.-II. r alperes személyenként 1.000.000 (Egymillió), a III. r. alperes 3.000.000,- (Hárommillió) Ft elsőfokú perköltséget 15 napon belül megfizetni.

Köteles megfizetni az állam javára az illetékügyben eljárni illetékes adóhatóság külön felhívása alapján a felperes 172.500,- (Egyszázhetvenkettőezer-ötszáz), az I. r. alperes 165.900,- (Egyszázhatvanötezer-kilencszáz), a II. r. alperes 338.500,- (Háromszázharmincnyolcezer-ötszáz), a III. r. alperes 823.100,- (Nyolcszázhuszonháromezer-egyszáz) Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Köteles a felperes javára az I. r. alperes 500.000,- (Ötszázezer), a II. r. alperes 1.000.000,- (Egymillió), a III. r. alperes 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget 15 napon belül megfizetni.

Köteles megfizetni az állam javára az illetékügyben eljárni illetékes adóhatóság külön felhívása alapján az I. r. alperes 312.500,- (Háromszáztizenkettőezer-ötszáz), a II. r. alperes 637.500,- (Hatszázharminchétezer-ötszáz), a III. r. alperes 1.550.000,- (Egymillió-ötszázötvenezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes, illetve az I-III. r. alperesek között **2008. január 25.** napján írásban „**Együttműködési megállapodás**” jött létre a felperesi pelletáló üzem létesítéséhez biztosítandó eszközökről, kötelezettségekről és jogokról. Ennek keretében az I.-III. r. alperes vállalta, hogy a projekt megvalósításához átmenetileg szabad pénzeszközeikből kölcsönt nyújt a felperes részére, melynek megfizetéséért a felperes teljes vagyonával felelősséget vállalt. Biztosítékként a felperes - mint bérlő - 5 éves időtartamra opciós jogot biztosított az alperesek részére a telephelyen elhelyezett valamennyi eszközére arra az esetre, ha a **alperes csoport** - értve ez alatt az I.-III. r. alperest - felé fennálló tartozása eléri a 100.000.000 forintot. A szerződés szerint a vételi jog gyakorlása a közismert forgalmi érték alapján történik, és amennyiben az I-III. r. alperesek élni kívánnak opciós jogukkal, úgy kötelesek arról 90 nappal korábban értesítést küldeni, valamint a felperes jogosult a 90 napos időtartamon belül kifizetni a tartozását vagy megállapodást kötni annak átütemezéséről, amely esetben az I-III. r. alperesek az opciós jogukkal nem élnek.

Felperes 2008-ban a Cég 1Zrt.-vel három darab nyílt végű lízingszerződést - a továbbiakban I.-II.-III.sz. lízingszerződés - kötött:

- I. Az LP2E08/.... sz. - 2008. szeptember 26.-án kelt - szerződésben egy Salmatec Maxima 450-80 ECO megnevezésű;
- II. Az LP2E08/.... sz, 2008. október 13. -án kelt szerződésben pufferáló/beadagoló garat és felhordó szalag a darálóhoz, kő és fémleválasztó, kalapácsos daráló, vezérlés a beadagoláshoz, darálóhoz, ventilátoros megszívás darálónak, ciklon, cellás kiadagoló, rezgő rosta, porelszívó, zsákoló rendszer, Brikstar 100-06 brikettáló berendezés megnevezésű;
- III. Az LP2E08/.... sz. 2008. november 3.-án kelt szerződésben Heli CPQD 18+BAB+4.H targonca, szállítószalag, serleges felhordó a puffer ciklonhoz, puffer ciklon, cellás kiadagoló, vízszintes szállítószalag, serleges felhordó a kondicionálóhoz, szállítószalag, szállítószalag a pelletnek, cellás kiadagoló, kompresszor anyagtovábbító, csatlakozó elemek, csőhálózat,

kompresszor sűrített levegő hálózat, elektromos kábelek, csatlakozók, vízvezeték rendszer, csatlakozók, elszívócső és csatlakozó hálózat megnevezésű eszközök vonatkozásában.

Az I. r. alperes mint hitelező és a felperes mint adós között az alábbi kölcsönszerződések jöttek létre (a továbbiakban I. sz. kölcsön):

2009. augusztus 14-én - ügyvéd által ellenjegyzett okiratba foglaltan - 21.000.000 forint tőke tárgyában (évi 15 %-os ügyleti kamat és évi 20 %-os késedelmi kamat kikötése mellett). 2012. január 14. napján 5 éves időtartamra vételi joggal biztosították a fenti kölcsönt bruttó 30.751.780 forint összegben, mely a felperes tulajdonaként megjelölt **MGF-OB típusú dobszárító berendezést** terhelte. A későbbiekben újabb kölcsönszerződések alapján a **Cég 1 Zrt.** számlájára történő teljesítéssel az I. r. alperes részéről 2011. augusztus 2-án 20.000 euró (évi 10 %-os ügyleti, és 20 %-os késedelmi kamat), 2011. augusztus 9-én további 45.000 euró, 2011. szeptember 15-én 5.719.200 forint, 2012. május 4-én 7.854 euró, 2012. május 10-én 7.194,8 euró került megfizetésre.

A II. r. alperes és a felperes között létrejött kölcsönök (a továbbiakban II. sz. kölcsön):

2010. szeptember 8. napján - ügyvéd által ellenjegyzett - kölcsönszerződéssel vegyes vételi jogot és jelzálogjogot alapító szerződés jött létre, melynek 10.983,76 euró volt a tárgya (évi 15 %-os ügyleti kamat, 20 %-os késedelmi kamat kikötése mellett), egyúttal a felek vételi jogot alapítottak a felperes Heli típusú targoncájára 3.000.000 forint + ÁFA vételáron. E szerződés módosítása keretében - de ugyancsak a **Cég 1 Zrt.** részére történő teljesítéssel - 2012. május 24. napján további 15.149,62 euró, 2012. június 20-án 52.000 euró, 2012. június 28-án 13.569,36 euró, 2012. augusztus 22-én 2.411.272 forint kölcsön nyújtására került sor. A 2012. május 24-i módosítás során vételi jogot alapítottak 17.000.000 forint vételár mellett egy Volvo BL-71 típusú kotrórakodóra, 100.000 forint vételáron egy Citroen Saxo személygépkocsira és 400.000 forint vételáron egy Renault Megane személygépkocsira.

A III. r. alperes és a felperes közötti kölcsönök (a továbbiakban III. sz. kölcsön):

2009. december 1. napján - ügyvéd által ellenjegyzett okiratba foglalt - kölcsönszerződés jött létre 89.062.500 forint tőke tárgyában (évi 24 %-os ügyleti, 25 %-os késedelmi kamata kikötése mellett), melyet a felek 2012. január 14. napján módosítottak és 5 éves időtartamra vételi jogot alapítottak, összesen bruttó 152.368.250 forint összegben az alábbi ingóságokon.

Ingatlanon végzett felújítás:	17.000.000 Ft
Sátor:	3.000.000 Ft
Présgépek és tartozékok:	96.000.000 Ft
(2 darab pelletprés, daráló)	

38.000 kg brikett:	1.520.000 Ft
96.000 kg fűrészpor:	1.344.000 Ft
150 darab használt raklap:	75.000 Ft
120 darab big-bag zsák:	36.000 Ft

Egyéb, az üzemben lévő eszközök:

1.000.000 Ft (1 darab mérleges raklapemelő, 4 darab porral oltó készülék, 1 darab ütvefúró készülék, 1 darab deko. fűrész, 1 darab alumínium létra, 1 darab csavarhúzó készlet, 1 darab

villáskulcs, 2 darab személyi számítógép, 2 darab EPSON típusú nyomtató, 2 darab fólia hengerelő, 1 darab fényképezőgép, 1 darab targonca gumiabroncs, 1 darab hosszabbító kábel)

2012. szeptember 22-én az I. r. alperes arról értesítette a felperest, hogy az I. sz kölcsön első - 21.000.000 forint összegű - része kivételével, a kölcsönszerződésből illetve módosításaiból fakadó összesen 80.048,8 EUR és 5.719.200 Ft összegű követelését kamataival a II. r. alperesre engedményezte. Az értesítést a felperes 2012. szeptember 22-én vette át.

2012. október 1. napján kelt - a felperes részéről e napon át is vett - **írásbeli felszólításában** az I. r. alperes 21.000.000 forint tőke és kamata, a III. r. alperes 89.062.500 forint tőke és késedelmi kamata, míg **2012. október 31-én kelt és átvett írásbeli felszólításában** a II. r. alperes 91.702,74 euró és 2.411.272 forint tőketartozás és késedelmi kamata 8 napon belül történő megfizetésére szólította fel a felperest azzal, hogy amennyiben a határidő eredménytelenül telik el, úgy gyakorolni fogja a hitelező a kölcsönszerződésben biztosított jogait és élni fog vételi jogával.

2012. november 2-án a felperes - 75%-os mértékű igen szavazattal meghozott - **5/2012/XI.2./ számú határozatában**

-az **I. r. alperes részére** az **MGF-OB típusú dobszáritó berendezés** bruttó 30.751.780 Ft vételáron,

-a **II. r. alperes részére** a Volvo homlokrakodó, a Heli targonca, a Volvo BL71 kotrórakodó, a Citroën Saxo és Renault Megane személygépkocsi, bruttó 66.675.000 Ft vételáron,

-a **III. r. alperes részére** az ingatlanon végzett felújítás, a sátor, **présgépek és tartozékai** (2 darab pellet prés, daráló, 2 darab brikett prés), 38.000 kg brikett, 96.000 kg fűrészpor, 150 darab használt raklap, 120 darab big-bag zsák, egyéb az üzemben lévő eszközök (1 darab mérleges raklapemelő, 4 darab porral oltó készülék, 1 darab ütvefűrő készülék, 1 darab deko fűrész, 1 darab alumínium létra, 1 darab csavarhúzó készlet, 1 darab villáskulcs, 2 darab személyi számítógép, 2 darab EPSON típusú nyomtató, 2 darab fólia hengerelő, 1 darab fényképezőgép, 1 darab targonca gumiabroncs és 1 darab hosszabbítókábel), bruttó 152.368.250 Ft vételáron történő

felfüggesztő hatályú adásvételi szerződéssel történő értékesítéséről határozott.

2012. november 2-án **Név 1** 2/2012. (XI. 2.) sz. alapítói határozatban akként döntött, hogy az I. r. alperes felfüggesztő hatályú adásvételi szerződést köt a felperes mint eladó tulajdonát képező MGF-OB típusú dobszáritó berendezésre, amelynek értéke 30.751.780 Ft.

2012. november 2-án a II. r. alperes 2/2012. (XI. 2.) sz. határozatában - 97%-os mértékű igen szavazat és **Név2** t 3%-os mértékű tartózkodása mellett - akként döntött, hogy felfüggesztő hatályú szerződést köt a fenti felperesi határozatban részletezett ingóságokra, az ott megjelölt vételáron.

mellékelt szerződéstervezetnek megfelelően. A szerződés tárgya a Volvo homlokrakodó, a Heli targonca, a Volvo BL71 kotrórakodó, a Citroën Saxo és Renault Megane személygépkocsik voltak, amelyek együttes ellenértéke bruttó 66.675.000 Ft.

2012. november 2-án a III. r. alperes - 99%-os mértékű igen szavazattal, **Név2** 1%-os mértékű tartózkodása mellett - 3/2012. (XI. 2.) sz. határozatában akként döntött, hogy felfüggesztő hatályú

szerződést köt a felperessel a mellékelt szerződéstervezetnek megfelelően, a fenti felperesi határozatban részletezett ingóságokra, az ott megjelölt vételáron.

2012. november 2. napján - ügyvéd által ellenjegyzett okiratba foglalt - felfüggesztő hatályú adásvételi szerződés jött létre a felperes, illetve az I-II-III. r. alperesek között. A szerződések egyenként rögzítették, hogy a felperes az I. r. alperes felé a 2009. augusztus 14-én kelt kölcsönszerződés és annak 2012. január 14. napján kelt módosítása alapján 31.511.506 forinttal tartozik; a II. r. alperes felé a 2010. szeptember 8. napján létrejött 2012. május 24, június 20, június 28, augusztus 22. napján kelt módosítások és a 2012. évi engedményezési szerződés alapján 64.409.878 forinttal tartozik; a III. r. alperesnek a 2009. december 1-én létrejött kölcsönszerződés és annak 2012. január 14-én kelt módosítása alapján 152.157.791 forinttal tartozik. A szerződések a felperes kizárólagos tulajdonaként megjelölt vagyontárgyak értékesítését a taggyűlési és az alapítói határozatban foglaltaknak megfelelően tartalmazzák azzal, hogy **mindegyik adásvételi szerződés 2012. november 22. napján hatályba lép**, amennyiben legkésőbb 2012. november 21. napjáig nem jön létre a felperes és a **Cég 1 Zrt.** között a felperes lízingbeadóval szemben fennálló tartozásának átutemezésére vonatkozó megállapodás. Valamennyi szerződés utalt arra, hogy a vételár megfizetésére a szerződésben megjelölt kölcsöntartozás **beszámításával** került sor.

A 2008. január 25-én kelt „Együttműködési megállapodásra” hivatkozással az alperesek **2012. november 28. napján kelt írásbeli nyilatkozatokkal vételi jogukkal is éltek.** Felhívták a nyilatkozatban a felperest, hogy 30 napon belül állítsa ki a számlát a vagyontárgyak opciós jogok gyakorlása alapján történő átruházásáról. A nyilatkozat tartalmazta, hogy a pénzügyi rendezés **beszámítással** (kompenzációval) történik a számla kiállításának napjával. A vételi jogot gyakorló nyilatkozatok a vétel tárgyát és vételárát a 2012. november 2-án kelt taggyűlési és alapítói határozatoknál és felfüggesztő hatályú adásvételi szerződéseknél már részletezettek szerint tüntették fel.

A felperes 2012. december 28-i teljesítési, számla keltezési és fizetési határidő időponttal - **beszámítás fizetési móddal** -

-CO8SB4656145 sz., bruttó 30.751.780 Ft összegű számlát állított ki az I. r. alperes felé egy **szárító berendezés** (melléklet szerint) értékesítéséről. **(I. számla.)**

-CO8SB4656146 sz., bruttó 66.675.000 Ft összegű számlát állított ki egy Volvo homlokrakodó, Heli targonca, Volvo BL71 kotrórakodó, Citroën Saxo személygépkocsi, Renault Megane személygépkocsi értékesítéséről a II. r. alperes felé. **(II. számla.)**

-CO8SB4656147 sz., bruttó 152.368.250 Ft összegű számlát állított ki egy ingatlanon végzett felújítás, sátor, présgépek és tartozékaik (2 darab pelletprés, daráló, 2 darab brikettáló), brikett, fűreszpor, használt raklap, használt big-bag zsák, egyéb, az üzemben lévő eszköz a melléklet szerint (raklapemelő, fóliahegesztő, poroltók stb.) értékesítéséről a III. r. alperes felé. **(III. számla.)**

2012. december 28-án az alperesek írásban **beszámítást is** közöltek a felperessel, mely szerint az I. r. alperes a 35.164.931 forint összegű követeléséből 30.751.780 forintot számít be, fennmaradó követelése 4.413.151 forint. A II. r. alperes 71.933.290 forint követeléséből 66.675.000 forintot számít be, így a fennmaradó követelése 5.258.290 forint, a III. r. alperes 155.459.204 forint követeléséből 152.368.250 forintot számít be, fennmaradó követelése 3.090.954 forint.

A felperes 2013. áprilisában kérte a **Cég 1 Zrt**-vel megkötött I.-II.-III. sz. **lízingszerződések III. r. alperes részéről történő átvállalásának** engedélyezését, melynek megfelelő megállapodás **2013. április 25-én** jött létre. A lízingszerződéseket a **Cég 1 Zrt.** nem vette birtokba, azok átadás-átvétele a felperes, valamint a III. r. alperes által került lebonyolításra. Mivel az átvállalás a teljes tartozás alapján történt, szakértői vélemény sem készült az eszközök értékéről.

2013. február 25. napján érkezett hitelezői kérelem alapján a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 6.Fpk..../8.számú végzésével elrendelte a felperes felszámolását, annak kezdő időpontja 2013. június 4-e volt.

A felperes felszámolásában nyilvántartott hitelezői igények az esedékesség, az összeg és a jogosult szerinti bontásban az alábbiak:

Cég 2 Kft.	2012. 07. 03.	338.498 Ft
...	2013. 06. 04.	54.471.129 Ft
...i Minisztérium	2013.07.12.	42.888.312 Ft
Cég 3 Kft.	2013. 01. 16. - 2013. 06. 16.	1.557.744 Ft
Cég 4 Zrt.	2012. 04. 14. - 2013. 07. 01.	1.300.822 Ft
T1 Község Önkormányzata	2013. 06. 25.	2.509.378 Ft
Cég 5 Zrt.	2012. 08. 04.	401.240 Ft
... Környezetvédelmi Hivatal	2013. 05. 02. - 2013. 09. 03.	1.616.000 Ft

A nyilvántartott hitelezői igény mindösszesen: 105.083.123 Ft.

A jogvita tárgyát képező időszakban a **felperes tagjai Név 3 (25 %), Név 4 (50 %) és Név2 (25 %)** voltak, a felperes ügyvezetője - önálló képviseleti jog mellett - **Név 3 és Név 4** volt.

A jogvita tárgyát képező időszakban az **I. r. alperes egyedüli tagja és ügyvezetője** - a felperes tagja **Név2** édesapja - **Név 1** volt.

A **II. r. alperes** vonatkozásában a jogvita szempontjából releváns időszakban **a törzsbetétek 50 %-nak tulajdonosa a Di család** (41 %-ban **Név 1**, további 3-3-3 %-ban tulajdonosa - **Név 1** gyermekei: **Név 5**, **Név 6** és **Név2**) volt, a fennmaradó 50 % tulajdonosa **Név 7**. A **II. r. alperes** vonatkozásában többségi befolyással rendelkező tag nem volt.

A **III. r. alperes** esetében a jogvita szempontjából releváns időszakban **Név 7** rendelkezett a törzsbetétek 90 %-ával, **Név 1** 6 %-ával, **Név 5**, **Név 6**, **Név2** és - **Név 8** házastársa - **Név 8-né** személyenként további 1 %-ával. A **III. r. alperes ügyvezetője önálló képviseleti joggal Név 1** volt.

* * *

A felperes **2014.01.13. napján előterjesztett, majd módosított keresetében** (52. sz.) az I. r. alperest 30.751.780 forint, a II. r. alperest - a Heli targoncára eső igény kiejtésével - 62.865.000 forint, a III. r. alperest 152.368.250 forint és e tőkeösszegek után 2012. december 29. napjától számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni - vagylagosan - a 2012. november 2. napjára dátumozott felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések, illetve a vételi joggal érvényesített adásvételi szerződések érvénytelenségére tekintettel. Mindkét esetben **elsődlegesen a Cstv.40.§. /1/ bekezdés c/ pontja**, másodlagosan 40.§./1/ bekezdés a/ pontja, harmadlagosan 40.§./1/ bekezdés b/ pontja alapján.

Arra hivatkozott, hogy csak az állapítható meg, hogy az adásvételi szerződések a felperes felszámolásához vezető „csődjogi fizetési felszólítás” átvételét követő napon (2012.12.28.-án), azaz a három számlában feltüntetett időpontban jöttek létre. A felperes vezetői tisztségviselői a Cstv. 31. §-a szerinti iratátadási kötelezettségüknek rendkívül hiányosan tettek eleget. Minden a kereset szerinti (ideértve a lízingszerződéssel nem érintett, illetve be nem azonosítható vagyontárgyakat is) a felperes tulajdonaként kell kezelni.

Nem került a felszámoló részére átadásra sem felfüggesztő hatályú adásvételi szerződés, sem a vételi joggal kapcsolatos irat, emiatt ezen iratok érvényességét (létrejöttének időpontját) is vitássá tette. Megkérdőjelezte azt is, hogy a beszámított összegek (a korábbi átutalások) háttérben valóban kölcsön áll, figyelemmel arra, hogy azok jogcímét az átutalásokhoz fűzött szöveges magyarázat nem kölcsönként jelöli meg.

Rámutatott, hogy **a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések egyértelműen visszadátumozottak**. Ezekre a peres eljárás első éveiben az alperesek nem is hivatkoztak. Csak azt követően utaltak ezen szerződésekre, miután szembesültek azzal, hogy az opció gyakorlásának időpontja (2012. november 28.) a felszámolóhoz vezető hitelezői kérelem benyújtásától (2013. február 25.) visszafelé számított, a Cstv. 40.§. /1/ bekezdés c/ pontja szempontjából releváns 90 napba beleesik. Amennyiben a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések valóban léteztek volna már a kelezésük időpontjában, úgy - mivel 2012. november 22. napjával hatályba is léptek - szükségtelenné tették volna az opció hat nappal később - 2012.11.28. napján - történő gyakorlását. Az alperesek nem igazolták, hogy - állításuknak megfelelően - felhívták volna a felperest a számlák kiállítására. Így nincs magyarázat arra, hogy a felperes a keresetben támadott három számlát miért csak 2012. december 28. napján állította ki. A felszámolóbiztosnak megküldött levelében **Név 1** még 2014. május 14. napján maga sem a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésekre, kizárólag zálogjogra és opcióra hivatkozott. **A felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésekkel együtt a taggyűlési jegyzőkönyvek kelte és valóságtartalma is megdőlt.** A szavazások „megrendezettségét” mutatja, hogy éppen a felperesi taggyűlésről hiányzott **Név2**, ugyanakkor a II-III. r. alperes taggyűlésén jelen volt, így tisztában kellett, hogy legyen az ügyletek tárgyával.

A Cstv.40.§. /1/ bekezdés c/ pontja alapján a **jogosulatlanul beszámított összeg** - a 2012. december 28-án kelt három számla szerinti vételár - **adósi vagyonba történő megfizetésére amiatt kötelesek az alperesek**, mert a szerződés a beszámítással előnyben részesítette a felperes hitelezői közül az alpereseket, ez tette lehetővé az alperesek követelésének maradéktalan kielégítését. Az alperesek által nyújtott **ellenszolgáltatás a hitelezők kielégítésére alkalmatlan** (beszámítás) **volt.** (1/2011/VI.15./ PK. vélemény) A követelések beszámítása vagyoncsökkenésnek minősül (BDT.2018.3802.), a felperesi eszközállomány adásvétele a felperes aktív vagyonának csökkenését eredményezte, amit nem zár ki a felperes tartozásainak egyidejű csökkenése (BDT.2011.2474.).

A Cstv.40.§. /1/ bekezdés a) és b) pontja vonatkozásában pedig a Cstv.40.§. /3/ bekezdés második mondata szerinti vélelem irányadó. Az ügylet azonos személy - **Név 1** - befolyása alatt működő gazdálkodó szervezetek között jött létre, ő volt az összekötő személy, aki a felperesben maga helyett a fiát szerepeltette. A **Di család (Név 1, Név2, Név 6, Név 5 és Név 8-né)** lakóhelye ugyanaz **T1**, ...) mely cím a III. r. alperes székhelye. Emellett az I-II. r. alperes székhelye is egymással azonos cím (**T2...**).

Értékelendő az is, hogy az alpereseknek tudomásuk kellett, hogy legyen arról, hogy a teljes felperesi vagyon értékesítése eredményeként a felperes felszámolás alá kerül és mivel az átruházásra az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben került sor, így annak eredményeként az ügylet ÁFA

vonzatát - a ... hitelezői igényét -, illetve a ...i Minisztérium által a pelletüzem létrehozásához nyújtott 35.000.000 forintos állami támogatás kamatokkal növelt összegének visszafizetését a felperes vagyona nem fogja fedezni. (59/F/1.)

* * *

Az I-III. r. alperesek a kereset elutasítását kérték.

Arra hivatkoztak, hogy a számlák **lízingelt vagyontárgyakat (dobszáritót, illetve a présgép és tartozékai)** is feltüntettek. Ezek nem képezték az adós vagyont, ezekkel összefüggésben az ügylet nem eredményezhette hitelező előnyben részesítését, s az alperesek tulajdonszerzéséhez, s a felperes vagyonsökkenéséhez sem vezethetett

Az I. r. alperes részére értékesített, az I. sz. kölcsönszerződésben és az I. sz. felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésben MGF-OB típusú dobszáritóként nevesített berendezés azonos az I. számlában megjelölt száritóberendezéssel. Ezt előbb a II. lízingszerződés, utóbb a III. lízingszerződés, végül ismételt a II. lízingszerződés tárgyaként jelölték meg (4, 24, 68. sorszám alatti irat).

A III. r. alperesnek 96.000.000 forint + ÁFA értékben értékesített **présgépet és tartozékait**, az első lízingszerződés és a II. lízingszerződés is „Salmatec Maximaként” nevesít. Ezekre a lízingelt vagyontárgyakra utóbb a III. r. alperes a lízingbeadóval szerződést is kötött.

A lízingszerződésekkel nem érintett vagyontárgyak pedig - az időközben értékesített két személygépkocsi kivételével - **jelenleg is a birtokában vannak**, így a felperes legfeljebb azok kiadását kérheti, értékük megtérítését nem.

Álláspontjuk szerint a Cstv.40.§. /1/ bekezdés c/ pontja szerinti elsődleges kereset a **90 napos határidő elmulasztása** folytán is alaptalan. A per első néhány évében még arra hivatkoztak, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, mely a számla kiállításához kapcsolná a szerződés létrejöttét. Magára a gazdasági eseményre és a beszámításra a csődjogi fizetési felszólítás átvételét megelőző 90 napon túl került sor, csupán az I-III. r. alperesek vételi jogának gyakorlásához kapcsolódó számlák dátuma későbbi (G.20.024/2016/7.számú jegyzőkönyv).

Utóbb már azzal érveltek, hogy a felperes vagyontárgyainak átruházására nem is a korábban hivatkozott vételi jog gyakorlása körében, hanem felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésekkel került sor. Az opció gyakorlásának pedig a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések korábbi (2012.11.22) hatályba lépése folytán már nem volt jelentősége.

A Cstv.40.§. /1/ bekezdés a/ és b/ pontja szerinti kereset pedig amiatt is alaptalan, mert a felperes szándéka nem irányult a hitelezők kijátszására, ha mégis, erről az alperesek nem tudtak, s nem is kellett tudniuk. Az ügyletek visszerhesek voltak, mert a felperes kölcsöntartozása került beszámításra a vételárba, s azok nem is feltűnő aránytalan értékkülönbséget mellett jöttek létre. A Cstv.40.§. /3/ bekezdése szerinti vélelem nem áll fenn, vitatták, hogy az ügyletek (többségi, meghatározó, vagy bármilyen) befolyás alapján jöttek volna létre, nem volt ugyanis olyan személy, akinek magatartásával ez megvalósulhatott volna.

A kölcsönök felvétele ügyvezetői döntés következménye volt, s **Név2** nem volt a felperes ügyvezetője. A Cstv.40.§-a alapján csak a felperes jognyilatkozata vagy szerződése támadható, az alperesek által gyakorolt beszámítás nem.

* * *

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. r. alperesnek 1.500.000 forint, a II. r. alperesnek 3.000.000 forint, a III. r. alperesnek 4.500.000 forint elsőfokú perköltséget, valamint az állam javára 1.500.000 forint feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket. Megállapította, hogy a fentieket meghaladó költségét mindegyik fél maga viseli.

A látszólagos tárgyi keresethalmazatot alkotó felperesi keresetet alaptalannak találta. Kiemelte, hogy a Cstv.40.§. /1/ bekezdés a-b-c/ pontja vonatkozásában az adós (felperes) jognyilatkozatát, illetve szerződését kell vizsgálni, ugyanakkor **a beszámítás az I-III. r. alperesek jognyilatkozata.** Kifejtette, hogy a Cstv.40.§. /1/ bekezdése szerinti elévülési jellegű keresetindítási határidőt a felperes - figyelemmel az iratanyag átadásával kapcsolatos problémákra is - nem mulasztotta el.

Az alperesek a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések alapján, 2012. november 22.-én szerezték meg a vagyontárgyak tulajdonjogát. A felszámolási eljárás megindítása iránti kérelemhez képest **90 napon belüli ügylet hiányában** a Cstv. 40.§. /1/ bekezdés c/ pontja nem alkalmazható. A 90 nap 2012. november 27-vel indul, a jogszabály pedig a szerződés létrejöttéhez és nem hatályba lépéséhez kapcsolja a 90 napos határidőt.

A Cstv.40.§. /1/ bekezdés c/pontja alkalmazhatóságának további konjunktív jogszabályi feltétele - **a hitelező előnyben részesítése - sem valósult meg,** figyelemmel arra, hogy az I-III. r. alperes igazolta, hogy a felperessel szemben kölcsönszerződésből eredő pénzkövetelésük állt fenn és e kölcsöntartozást egyenlítette ki csupán a felperes az eszközei értékesítésével.

Kiemelte, hogy a Cstv. 40. §. /1/ bekezdés a) és b) pontjához kapcsolódóan a Cstv.40.§. /3/ bekezdése szerinti vélelem nem áll fenn. A felperes nem a rPtk.685/B. §./1/ bekezdése szerinti többségi vagy meghatározó befolyása alatt álló gazdálkodó szervezettel szerződött, nem rendelkezett az I-III. r. alperesekben 50 %-ot meghaladó szavazati aránnyal. Az I-III. r. alperesek a felperesnek nem tagjai, nem vezető tisztségviselői, nem hozzátartozói és nem áll fenn a Cstv. 40. §. /3/ bekezdés második mondata szerinti, „az azonos személy, vagy gazdálkodó szervezet befolyása alatti működés” fordulata sem.

A felperes működésében az I-III. r. alperesek egyike sem vett részt. Az azonos személy befolyása alatt működésnek nem feltétele a hozzátartozói kapcsolat fennállta, de ez a fordulat csak akkor valósul meg, ha ténylegesen ugyanazon személy és nem annak hozzátartozója befolyása alatt működik a gazdálkodó szervezet. Rámutatott, hogy bár a felperes **Név 1**ot tekintette összekötő személynek („aki önmaga helyett fiát szerepeltette a felperesben”), de a cégjegyzéki adatok alapján a 70. sorszám alatti bírói felhívásra nem tett nyilatkozott, emiatt az elsőfokú bíróság **Név2**t minősítette azon személynek, akin keresztül vizsgálni kellett (lehetett) a felperes által állított befolyás megvalósulását.

Név2 ugyan tagja a felperesnek, azonban az I. r. alperesnek nem tagja, a II. r. alperesben tulajdoni részaránya 3 %, a III. r. alperesben 1 %. A tanúként meghallgatott felperesi tagok (és ügyvezetők) **Név 3** és **Név 4** vallomása alapján sem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a per tárgyát képező döntések vonatkozásában akár **Név 1**, akár **Név2** befolyásolta volna őket. A felperesi taggyűlés jegyzőkönyvéből megállapítható, hogy **Név2** a taggyűlésen részt sem vett.

Vélelem hiányában a Cstv.40.§./1/ bekezdés a/pontja vonatkozásában **a csalárd szándék és az adóssal szerződő fél vonatkozásában ennek ismerete,** míg a Cstv.40.§./1/ bekezdés b/ pontja vonatkozásában - a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt és a vételár teljesítését elismerő

szerződéssel szemben - **az ingyenesség bizonyítása a felperest terhelte, aki e kötelezettségének nem tudott sikerrel eleget tenni.**

Annak nincs semmilyen bizonyítéka, hogy a felperes szándéka a hitelezők kijátszására irányult volna. A peradatok a visszterhes elidegenítést támasztották alá. A jogügylet nem minősül értékkülönbség fennállás mellett megkötött szerződésnek, a beszámítás értékarányos volt. A felfüggesztő hatállyal létrejött adásvételi szerződések a jelen perben a felperes által nem támadott kölcsönszerződésből eredő tartozások ellentételezésére jöttek létre. A bírói gyakorlat nem tekinti jó erkölcsbe ütköző magatartásnak az ellenérték beszámítással történő kiegyenlítését. A pereszes felperest az I-III. r. alpereseket megillető megállapodás szerinti ügyvédi munkadíjban, az egyes alperesek vonatkozásában kifejtett munka aránya szerint marasztalta.

* * *

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság törvénytörően jutott arra a következtetésre, hogy a Cstv.40.§ (1) bek a)-b)-c) pontja szerinti törvényi feltételek nem állnak fenn. A jogvita lényege az, hogy a keresettel támadott adásvétel eredményeként az alperesek felperessel szembeni követelése teljes mértékben kiegyenlítésre került. Azt az alpereseknek mindenképpen tudniuk kellett, hogy az ügylet eredményeként a felperes felszámolás alá kerül és a ...i Minisztérium által nyújtott támogatás is visszatérítendővé válik. Az alperesek hitelezői minősége az ügylettel megszűnt, be sem jelentkeztek a felperes felszámolási eljárásába hitelezőként. Ugyanakkor az ügylet eredményeként az adós aktív, a hitelező kielégítésére szolgáló likvid vagyona úgy csökkent, hogy az alperesek a többi hitelező hátrányára jelentős előnyhöz jutottak, megszerezték a felperes teljes vagyonát, megtakarítottak több mint 50.000.000 forint áfát.

Nem értékelte az elsőfokú bíróság azt a körülményt, hogy a felperes korábbi ügyvezetője 2012. december 27. napján vette át a felszámolási eljárást kezdeményező hitelező csődjogi fizetési felszólítását, majd **másnap kerültek kiállításra a számlák.**

Megsértette az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésére és az indokolásra vonatkozó kötelezettségét is. Az elsőfokú ítéletben egyetlen felperesi kifogás, nyilatkozat, az alperesi hivatkozással szembeni észrevétel nem kerül sem megfogalmazásra, értékelésre. Az okiratok benyújtásának és tartalmának életszerűtlenségével összefüggő felperesi érvelés és ezirányú kérelme ellenére sem élt szignalizációs jogkörével az elsőfokú bíróság és ítéletében nem adott választ ennek elmaradására.

Az alperesek által csatolt iratok és az alperesi előadás **törvénytörő értékelésével fogadta el az ügylet alapjaként a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződéseket.** Mivel - téves álláspontja szerint - a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések időben korábban keletkeztek és hatályosultak, mint a vételi jog gyakorlása, ezért kizárólag a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések vonatkozásában vizsgálta a Cstv.40.§-nak megvalósulását, s emiatt **tévesen jutott arra a következtetésre is, hogy a Cstv.40. §. /1/ bekezdés c/ pontja szerint vizsgálható időtartamon kívül esik a támadott ügylet.**

Ezen iratok egyikét sem érezte - önmagában is ellentmondásos, de a per egyéb adataival is ellentétben álló jellege ellenére sem -aggályosnak. Nem értékelte azt, hogy az alperesek a tulajdonszerzésük alapjaként előadott **korábbi (a vételi jog gyakorlásával kapcsolatos) hivatkozásaikat utóbb visszavonták,** s azt sem, hogy az ítélet alapját képező felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések a 2014-ben indult perben csak 2016. novemberében kerültek elő. Felperes a

korábbi ügyvezetővel - **Név 4 el** - perben állt, így elfogulatlan tanúvallomás nem volt tőle elvárható, ennek ellenére a taggyűlési jegyzőkönyvek tartalmát is hiába vitatták, az elsőfokú bíróság azokat is elfogadta.

Az elsőfokú ítélet **tényállása és indokolása egyaránt hiányos**, az ítélet a felperesi érvekre nem is tér ki. Nem foglalkozott a szerződések (pl. a kölcsönszerződések vételi jog kikötése) semmis rendelkezéseivel, de azzal sem, hogy a csatolt kölcsönszerződések, nyilatkozatok, egyéb iratok nem bizonyították hitelt érdemlően az alperesi kölcsönkövetelés összegét. Nagy terjedelemben bemásolt cégnyilvántartási adatokat, majd rögzítette felszólítások és szerződések pontos tartalmát, ugyanakkor meg sem említi fontos peradatokat (pl. **Név 1 ...** vizsgálat során írt levelének tartalmát, a tárgyi eszköz kartonokon szereplő eszközök értékmeghatározását). Hiányosan rögzíti a lízingszerződéssel érintett eszközöket (pl. nem tüntette fel milyen eszköz a Salmatec Maxima 450-80 ECO berendezés) ugyanakkor olyan (LP2E08/.... számú) lízingszerződésre is utal, mely nem érintett egyetlen szerződéssel sem, az nem képezte a per tárgyát, annak tartalma a felperes előtt nem is ismert. Egyik beszámítással érintett számla tárgyát sem képezte az említett lízingszerződésben szereplő dobszáritó

A Cstv. 40. §./3/ bekezdése szerinti vélelem, „az azonos személy befolyása alatt működő gazdálkodó szervezetek közötti szerződés” esetkore **megvalósult**, függetlenül attól, hogy a többségi befolyásnál kisebb arányú volt a befolyás.

A pervezetés során sérült az ügyfélegyenlőség elve. Nem a felperes magatartására, volt visszavezethető az eljárás elhúzódása. A felperesi oldal évekig semmilyen kioktatásban nem részesült, ugyanakkor az alperesi oldal korlátlanul és szankció nélkül terjeszthette elő bizonyítási eszközeit, s ez kényszerítette a felperest több ízben keresetmódosításra.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság jelentősen eltúlzott összegű perköltséget állapított meg az alperesek javára, nem értékelve abban az alperesek per elhúzására irányuló rosszhiszemű magatartását. Az alperesek az ügyvédi törvény mellőzésével nem küldték meg közvetlenül beadványaikat, azokat a bíróság felé késve terjesztették elő, ami újabb és újabb tárgyalás kitűzését tette szükségessé.

* * *

Az I.-III. r. alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság minden felperesi bizonyítási indítványnak eleget tett, s az alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a Pp.3.§ (3) bekezdése és a Pp.164.§ (1) bekezdése alapján öt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tudott eleget tenni. Az elsőfokú bíróság által túlnyomórészt mérlegeléssel (helyesen) megállapított tényállás felülmérlegelésére nincs alap, így az abból levont következtetések sem támadhatóak eredményesen. A felperes az alperes által csatolt lízingszerződésekben foglaltakkal szemben állította azt, hogy egyes eszközök az ő tulajdonát képezik. Az eszközök alperesek által történő megszerzését és annak előzményét igazoló teljes bizonyító erejű magánokiratokban foglaltak és a számlakivonatokkal igazolt pénzmozgás - tanúvallomásokkal is megerősített - tartalmát és valóságát a felperes minden alap nélkül kérdőjelezte meg. A felperes az elsőfokú bíróság részéről megfelelő kioktatásban részesült, a tárgyalásokat rendre ő mulasztotta el, s nem az alperesek tanúsítottak rosszhiszemű és időhúzó pertvitelt.

* * *

Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást az alábbiak szerint helyesbíti és az alábbiakkal egészíti ki:

- Az I.-II.-III. sz. lízingszerződésekben felsorolt vagyontárgyak és az e szerződések 2013.04.25.-i módosításában szereplő tárgyak egymással, illetve a 2012.12.28. napján kelt **I.-II.-III. sz számlákban felsorolt eszközökkel fennálló azonossága nem állapítható meg.** (G.20.169/2015/6; G. 21.132/2016/24/A/1; G. 21.132/2016/26/F2)
- A I. sz. lízingszerződés tárgyát képező Salmatec Maxima 450-80 ECO típusú pelletprés alvázszáma/gyártási száma: 124/08. A szerződés 2013.04.25.-i módosításában szereplő Salmatec Maxima 450-80 ECO típusú eszköz (eszközök) alvázszáma 1356,1357.
- A II. sz. lízingszerződés tárgyát képező eszközök alváz/gyártási számmal jelöltek. A szerződés 2013.04.25.-i módosításában szereplő eszközök megnevezése: „Faipari gépek”, alvázsám, gyártási szám megjelölése nélkül.
- A III. sz. lízingszerződés tárgyát képező alváz/gyártási számmal jelölt cellás kisadagoló (2db), csatlakozó elemek (1 db), cső hálózati (1 db), elektromos kábelek, csatlakozók (1db), elszívó cső és csatlakozó hálózat (1db) a szerződés 2013.04.25.-i módosításában nem szerepelnek.
- **Név 1** volt a lízingszerződésekből eredő tartozás készfizető kezelése. A lízingszerződések 2013. 04. 25.-én történő módosítását követően a III. r. alperes lett a lízingbe vevő a korábban a **Cég 1 Zrt.**-től az adós által lízingelt vagyontárgyaknak, a tartozás készfizető kezelése a II. r. alperes és **Név 1** volt. (G. 21.132/2016/25.sz alatti iratok)
- A felperes korábbi ügyvezetője **2012. december 27. napján vette át** a felszámolási eljárást kezdeményező hitelező **csődjogi fizetési felszólítását. Másnap** (2012.12.28. napján) a felperes és az I. r. alperes között a CO8SB4656145. sz. számla szerinti vagyontárgyak tárgyában, a felperes és a II. r. alperes között a CO8SB4656146. sz. számla szerinti vagyontárgyak tárgyában, a felperes és a III. r. alperes között a CO8SB4656147. sz. számla szerinti vagyontárgyak tárgyában **adásvételi szerződés jött létre, mely alapján a felperes a vételár megfizetésére beszámítással volt jogosult.**
- A felperes iratanyaga rendkívül hiányosan került átadásra a felszámoló részére, az átadott iratanyagban a tárgyi eszköz nyilvántartó lapok sem szerepeltek. (G. 20.030/2014/1. alatti átadás-átvételi jegyzőkönyv)
- A III. r. alperes tulajdonában álló ingatlan volt a felperes működésének színtere (telephelye).
- **Név 1** 2014. május 14. napján kelt - a felperes felszámolóbiztosának megküldött levelében - arra utalt, hogy zálogjoggal és opciós joggal rendelkezett a III. r. alperes az időközben - a **Cég 1 Zrt**-vel módosított szerződés alapján megszerzett - gépi berendezések vonatkozásában (G.20.024/2016/28/7.)

- A ... 2016. november 28. napján indult, a felperesnél végzett ellenőrzése során az alperesek az adóhatóság felhívására közös nyilatkozatukban arra utaltak, hogy „a GSD csoport” a III. r. alperes T1n lévő ingatlanán bérleti és telephelyi lehetőséget biztosított a felperes részére, s a GSD csoport a felperes beruházásait pénzkölcsönökkel finanszírozta. Nem hivatkoztak felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésre, csupán kölcsönökre, a lízingbe adó felé vállalt kötelezettségekre, az azt biztosító opciós jogra és arra, hogy a pénzügyi teljesítések banki utalással, engedményezéssel, kompenzációval történtek. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy a hivatkozott kölcsönszerződésekben és módosításaikban foglalt összegek a felperes könyveiben fellelhető adatokkal nem minden esetben egyeznek meg. (G. 21.132/2016/6/F/1.alatti ... jegyzőkönyv).

* * *

A felperes fellebbezése - és elsődleges keresete - alapos.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatása kapcsán felhívott eljárási hiányosságok - az alábbiak szerint - részben nem állnak fenn, illetve amelyek valóban fennállnak, azok egyrészt a másodfokú eljárásban korrigálhatóak voltak, másrészt nem akadályozták az elsőfokú ítélet felülbírálatát. Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül, s ennek alapján a felperesi fellebbezést alaposnak találta.

Abban a körben ahol az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok ellenére a tényállást hiányosan állapította meg, ott az ítéletábra a tényállást a fentiek szerint kiegészítette, a peradatokkal ellentétes megállapításait helyesbítette.

Téves a fellebbezés ismeretlen lízingszerződés számára történő hivatkozása, a fellebbezésben megjelölt szerződésszámot az elsőfokú ítélet nem tartalmazza. Iratellenes a fellebbezés azon hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság nem adta magyarázatát annak, hogy miért nem élt szignalizációs jogkörével, az elsőfokú ítélet ennek okára kitért (38. o. utolsó bekezdés) Minden alap nélkül hivatkozott fellebbezésében arra a felperes, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás feltárása körében nem tett eleget kötelezettségének. A Pp.3.§./3/ bekezdés első mondata értelmében a peranyag szolgáltatási kötelezettség a feleket terhelte, az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában pedig sem a felperesnek, sem az alpereseknek nem volt nem teljesített és fenntartott bizonyítási indítványa (Erre vonatkozóan az alperesek képviselője külön nyilatkozatot is tett a 61. sorszám alatti jegyzőkönyvben).

I.

Az alperesek szerzésének alapjául szolgáló ügylet:

Az elsőfokú bíróság ítéletéből az állapítható meg, hogy a perbeli jogvitában a később létrejött - s időben korábbi tulajdonszerzést biztosító -, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt (alapítói döntéssel, illetve taggyűlési határozatokkal is körbebástyázott) felfüggesztő hatályú adásvételi szerződést fogadta el irányadónak az alperesek tulajdonszerzése kapcsán.

Helyesen mutatott rá a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság valóban nem részletezte ítélete indokolásában azt, hogy miért nem értett egyet a felperes tulajdonában álló vagyontárgyak megszerzésének módjával és időpontjával kapcsolatos, az alperesi tényállítások és jogi érvelés

sajátos evolúciójával és annak időbeliségével kapcsolatos felperesi aggályokkal. Az ítéletábra álláspontja szerint az alperesek tulajdonszerzésének alapja kapcsán az elsőfokú bíróság **nem a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően** - a bizonyítékok összességében történő értékelésével és a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján - **állapította meg a tényállást**. Emiatt tévesen állapította meg azt, hogy az alperesek tulajdonszerzése és a három számla háttérében a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések állnak. A felperes által felvetett aggályok és az azokat alátámasztó peradatok olyan súlyúak voltak, melyre tekintettel - a Pp.196.§. /1/ bekezdés e/ pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt - felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésekkel szemben a felperes ellenbizonyítása sikeresnek volt tekinthető.

A Pp.197.§. /2/ bekezdése értelmében, ha a magánokiraton lévő aláírás valódisága nem vitás, vagy bizonyított, az aláírást megelőző szöveget az ellenkező bizonyításig meg nem hamisítottak kell tekinteni, kivéve ha az okirat rendellenességei, vagy hiányai ezt a vélelmet megdöntik. A felperes nem a magánokirat valódiságát (azt, hogy az annak kiállítójától származik és azon a kiállító aláírása szerepel) vonta kétségbe, mely esetben a magánokirat valódiságát - kétséges volta miatt - az alperesnek kellett volna bizonyítani, hiszen a per eldöntéséhez szükséges tények bizonyítása kapcsán azt ők kívánták felhasználni (BH.2006.192.). A felperes érvelése arra irányult - a valódiság vitatása nélkül - hogy a peradatok azt támasztják alá, hogy a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések kelte és ebből következően tartalma nem valós.

A Pp.206. §. /1/ bekezdése helyes értelme szerint az okirat tartalmi valóságát- valótlanágát (azt, hogy a megtett nyilatkozat megfelel-e a valóságnak, illetve a felek valós akaratának) a bíróság alakilag szabályszerűen kiállított okirat mellett is **szabadon mérlegelheti** a bizonyítás anyaga alapján. A teljes bizonyító erejű magánokirathoz az okirat tartalmi valódisága tekintetében kötődő nem fűződik. E mérlegelést mulasztotta el az elsőfokú bíróság amikor - pusztán azok korábbi hatályba lépése és bizonyító ereje folytán - elfogadta az alperesek tulajdonszerzését igazoló, a felszámolási eljárás kezdeményezését megelőző 90 napon túli ügylet bizonyítékaként a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződéseket.

Az okirattal szemben értékelendő az, hogy a G.20.169/2015/5. számon kibocsátott bírósági meghagyással szembeni, 2015. március 27-én kelt **ellentmondásában** (G.20.169/2015/6.) **az I-III. r. alperesek (noha nyilvánvaló és életszerű lett volna) a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződés létrejöttére még csak nem is utaltak** (sőt a vételi jog gyakorlására sem), csupán kölcsönökre és a számlák- csak többszöri felhívásra történő és - felperesnek felróható késedelmes kiállítására és beszámítással történő teljesítésre hivatkoztak. Magának a beszámításnak a megtörténtét is a felszámolás elrendelése alapjául szolgáló hitelezői kérelem bíróságra érkezését megelőző három hónapot jóval megelőző időpontra tették.

Ehhez képest **2016. február 22. napján már azzal érveltek, hogy a számlák az I-III. r. alperesek által gyakorolt vételi jog gyakorlásához és a vételár beszámítással történt megfizetéséhez kapcsolódnak**. 2016. március 3. napján azonban olyan a vételi jog gyakorlására vonatkozó (2012. november 28. napján kelt) nyilatkozatokat csatoltak, melyek kelte és hatályosulása a Cstv. 40.§ (1) bek. c) pontja szempontjából kérdéses 90 napon belüli volt. (G.20.024/2016/7. és 9.sz. irat) Ezt észlelve - először 2016. december 9. napján a bírósághoz érkezett beadványukban - már felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésekre hivatkoztak, majd sorra terjesztettek elő olyan okiratokat, melyekkel többször módosult előadásuk valóságát próbálták meg hihetővé tenni. (G.20.024/2016/36.).

Helyesen mutatott rá a felperes arra, hogy amennyiben a felfüggesztő hatállyal létrejött adásvételi szerződések léteztek és 2012. november 22. napján hatályba léptek volna, úgy teljesen életszerűtlen, hogy az alperesek a szerzés alapjaként e szerződések létre korábban nem hivatkoznak, és nem csatolják az ezzel kapcsolatos irataikat.

A fentieket erősíti az is, hogy a valamennyi alperesi gazdálkodó szervezetben érintett **Név 12014. május 14. napján kelt** - a felperes felszámolóbiztosának megküldött - **levelében** maga sem hivatkozott felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésekre, sőt még az alperesek opciós jogának gyakorlására sem, csupán arra utalt, hogy zálogjoggal és opciós joggal rendelkezett a III. r. alperes az időközben a **Cég 1** Zrt-vel módosított szerződés alapján megszerzett gépi berendezésekre (G.20.024/2016/28/7.)

Emellett a 2016. november 28. napján indult felperesi ... **ellenőrzés** során az alperesek a ... felhívására adott **közös nyilatkozatukban** sem hivatkoztak felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésre, csupán kölcsönökre, a lízingbe adó felé vállalt kötelezettségekre, az azt biztosító opciós jogra és arra, hogy a pénzügyi teljesítések banki utalással, engedményezéssel, kompenzációval történtek (6/F/1.alatti ... jegyzőkönyv).

További ellentmondás, hogy az alperesek arra hivatkoztak, hogy a felperes az érintett vagyontárgyakat a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződés hatályba lépése napján **2012. november 22. napján adta a birtokukba** (G.21.132/2016/39. 2. oldal 2. bekezdés) Ezzel szemben (a korábbi alperesei koncepció bizonyítékeként csatolt) 2012. november 28. napján kelt (azaz 6 nappal későbbi) vételi jogot gyakorló nyilatkozatok még az ingóságok jövőbeni birtokba vételéről szólnak (G.20.024/2016/9.).

Megkérdőjelezi a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződések 2012. november 2. napján történt megkötésének életszerűségét az is, hogy az I. és III. r. alperes 2012. október 1. napján míg a II. r. alperes 2012. október 31. napján kelt és átvett, azaz (csupán 1 munkanappal korábbi) levelében a felperest még a kölcsöntartozás teljesítésére szólította fel, azzal, hogy ellenkező esetben vételi jogával fog élni. (G.20.024/2016/7.számú jegyzőkönyvhöz csatolt iratokat)

Az alperesek előadták azt is, hogy a **számlák tartalmilag is hibásak voltak** (lízingelt tárgyakat is feltüntettek) ezért - állításuk szerint - kérték azok korrigálását. Helyes a felperes érvelése a tekintetben, hogy ezen állításukat nem igazolták az alperesek a per folyamán. (G.20.169/2015/6.). A számlák tartalma teljes egyezőséget mutat a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésekhez készült felperesi és alperesi tagyülési (alapítói) határozatokkal. Az alperesi érvelés amiatt is teljesen életszerűtlen, mert az „Együttműködési megállapodásban” és a tényállás kiegészítésben szereplő ... ellenőrzés jegyzőkönyve szerint is magát „GSD csoport”-ként nevező, a felperest finanszírozó alperesi érdekcsoportnak - már csak **Név 1** készfizető kezesi minőségére is figyelemmel - pontos információi kellett, hogy legyenek arról, hogy az adós eszközállománya mennyiben saját tulajdon és mennyiben lízingelt. Ehhez képest teljesen életszerűtlen, hogy mind felperesi, mind alperesi oldalon azonosan téves tartalmú határozatok szülessenek.

A számlák kiállításának időpontja nem a felfüggesztő hatályú adásvételi szerződésekkel, hanem az egy nappal korábbi eseménnyel, a csődjogi fizetési felszólítás átvételével áll összhangban.

A fenti ellentmondásokra, illetve a közvetett bizonyítékok kellően zárt láncolatára tekintettel a **felfüggesztő hatályú adásvételi szerződéseket az alperesek 90 napon túl történt szerzése alapjaként nem lehetett figyelembe venni.** Utóbb az alperesek tulajdonszerzésük alapjaként a

perben már maguk sem hivatkoztak a vételi jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozataik hatályosulására, s az ehhez kapcsolódóan benyújtott okiratokra, így azok figyelembevételére sincs mód.

Emiatt kizárólag a számlák által igazolt ügyleti tartalomból kell kiindulni. Emiatt tévesen foglalta el az elsőfokú bíróság azt a jogi álláspontot, hogy a Cstv.40.§-a (1) bekezdése c) pontja szerinti törvényi határidőn túli ügyletként e fordulat (az elsődleges kereset) szerint nem vizsgálható az alperesek tulajdonszerzésének érvénytelensége.

II.

A Cstv.40.§./1/ bekezdés c/pontja szerinti érvénytelenség

Az I. pontban foglaltakra figyelemmel a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző kilencven napon belül - a számlák kiállításának időpontjában (2012.12.28.) jött létre az alperesek tulajdonszerzését megalapozó ügylet, így az a törvényi **90 napon belül létrejött szerződésként** - vizsgálhatóvá teszi az ügylet érvénytelenségét az elsődleges kereset, a Cstv. 40. §. /1/ bekezdés c/ pontja szerint.

Teljesül az a törvényi feltétel is, hogy az ügylet az alpereseket a többi hitelezőhöz képest előnyben részesítette. E fordulat vonatkozásában - mely a hitelezők egyenlőségét védi - a felek tudattartalmának (jó vagy rosszhiszeműségének), a kölcsönök igazoltságának nincs jelentősége. Az alperesek kölcsön követelése - a számla által is igazolt beszámítás folytán - a Cstv. kielégítésre vonatkozó, hitelezők érdekeit védő szabályai megsértésével a számla szerinti összegben térült. Ezzel szemben - éppen a keresettel támadott szerződésekre tekintettel - az adós vagyona a többi hitelező igényének kielégítésére fedezetet nem nyújt. Az alpereseknek az ügylet folytán az azzal kielégített követelést nem kellett az adós felszámolási eljárásában hitelezői igényként bejelenteni és nem a Cstv. 57.§-a szerinti kielégítési sorrend figyelembe vételével jutottak hozzá követelésükhöz. (BDT.2015.3274)

Tévesen hivatkozott arra az I-III. r. alperes, hogy az ügylet időpontjában nem állt fenn olyan felperesi tartozás, melyre figyelemmel előnyben részesültek volna más hitelezőkhöz képest. Ebből a szempontból nem csupán azon hitelezőket kell figyelembe venni, akiknek már a vagyonsökkenést eredményező szerződés létrejöttkor, vagy jognyilatkozat megtételekor követelésük állt fenn és volt esedékes az adóssal szemben, hanem a felszámolási eljárásban bejelentkezett **összes hitelező érdeke védendő** (BH.2016.120.).

Megjegyzi az ítélőtábla, hogy amennyiben a szerzés alapjaként a **vételi jog gyakorlását** fogadnánk el - bár ezt utóbb az alperesek is tagadták - az is a fentiekkel azonos jogi megoldást eredményezne. A vételi jogot alapító szerződés és a vételi jog gyakorlása folyamán létrejött adásvételi szerződés két különálló szerződés (még ha a vételi jog jogosultjának egyoldalú nyilatkozata alapján jön is létre az adásvételi szerződés). Az adásvételi szerződés létrejötte nem egy már létező szerződésnek a hitelező számára előnyösebb módon történő teljesítését valósítja meg (Cstv.40.§./2/ bekezdés), hanem a Cstv.40.§./1/ bekezdés c/pontja szerinti „preferential transactions” azaz a hitelezőt előnyben részesítő ügylet, melynek következtében - követelése beszámítása folytán - az alperesek követelései nagyobb hányadához jutottak hozzá, mint amennyihez a velük egy rangsorban lévő hitelezők hozzájutottak volna (BH.2014.51.).

III.

Az érvénytelenség jogkövetkezménye:

A Cstv. 40.§. szerinti fedezetelvonás orvosolása elsődlegesen az **eredeti állapot helyreállításával** valósulhat meg. Amennyiben azonban az érvénytelenség oka kiküszöbölhető, vagy utóbb megszűnt, a bíróság az érvénytelen **szerződést a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal érvényessé nyilváníthatja**, ami egyenrangú lehetőség az eredeti állapot helyreállításával.

Az 1/2005. PJE határozat indokolása III. 3. pontja értelmében az érvényessé nyilvánítás a bíróság ex tunc hatályú konstitutív döntése, az érvénytelenségi ok kiküszöbölése, orvosolása során a bíróság alakítóan nyúl bele a felek szerződésébe, lényegében módosíthatja azt (bár ez nem azonos a Ptk.241.§ -a szerinti bírói szerződés módosítással). Ha mindkettő alkalmazható akkor a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érvénytelenség melyik jogkövetkezményét alkalmazza. (1/2010/VI.28./ PK. vélemény 5.pont)

Ha a hitelező azáltal részesül előnyben más hitelezőkhöz képest, mert az adóssal szembeni (vételár) tartozását beszámítja a (kölcson) követelésébe és így utóbbihoz teljes összegben hozzájut, a bíróság az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelmet akként is kiküszöbölheti, hogy a szerződés tartalmának a fizetés módjára vonatkozó részét módosítva a tartozás beszámítással való rendezését mellőzi, egyben a hitelezőt az adós javára tényleges fizetésre kötelezi. A hitelező az így fennmaradó követelését a felszámolási eljárásban érvényesítheti. (BDT.2015.3274)

A jogvita egyedi körülményeinek és az összhitelezői érdeknek, valamint - tartalma szerint - a felperesi keresetnek is az érvényessé nyilvánítás felelt meg. Emiatt súlytalan az alperesek azon védekezése, hogy az érvénytelenség jogkövetkezménye csak a meglévő vagyontárgyaknak kiadására kötelezés lehet. Az érvényessé nyilvánítás melletti érv, hogy a számlában feltüntetett vagyontárgyak - a gyártási szám vagy egyéb azonosító hiányában - beazonosíthatatlanok, s az alperesek birtokba lépése óta eltelt hosszabb idő folytán állaguk és értékük is jelentősen változhatott.

IV.

Lízingelt tárgyak:

Az alperesek arra is hivatkoztak, hogy a szerződésekkel átruházott vagyontárgyak egy része nem is képezte az adós tulajdonát, csupán lízingelt vagyontárgy volt. (A CO8SB4656145 számú **I. számla** szerinti **száritó berendezés**, illetve a CO8SB4656147 számú **II. számla szerinti présgép és tartozékai**: 2 darab pelletprés, daráló, 2 darab brikettáló)

Ennek amiatt volt jelentősége, mert - az alperesi érvelés valósága esetén - a lízingelt vagyontárgyak vonatkozásában (amelyeken még a felperes sem szerzett tulajdonjogot) a felperesi vagyon elvonását, hitelező előnyben részesítését a támadott ügyletek nem valósíthatták meg. Ilyen hatása legfeljebb - a felperes tulajdoni „várománya” tekintetében a lízingszerződések 2013. április 25. napján történt három oldalú módosításának volt, azáltal, hogy ingyenesen léphetett a felperes helyébe lízingbe vevőként a III. r. alperes, de e szerződést a kereset nem támadta.

A felperesi felszámolás irathianyos volta nem tette lehetővé annak hagyományos módon történő vizsgálatát, hogy a számlákban szereplő vagyontárgyak a Cstv. 4.§-a értelmében a felperes vagyonát képezték-e, de ez a tény a rendelkezésre álló adatok, különösen a csatolt számlák alapján tényállásként fogadható el, s a felperes ezekkel eleget tett az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek.

Ehhez képest - a 23. sz. jegyzőkönyvben foglalt bizonyítási teher meghatározás szerint - azt az alperesek tartoztak igazolni, hogy a számlákban szereplő két jelentősebb vagyontárgy

(szárítóberendezés; présgépek és tartozékaik) lízingelt volt. E bizonyítási kötelezettségnek az elsőfokú eljárásban csatolt iratokkal (köztük a 25. és 34. sz. alatti iratokkal) eleget tenni nem tudtak, a csupán a másodfokú eljárásban előterjesztett, a lízingcég nyilatkozatának beszerzésére irányuló indítvány teljesítésének bevárását és a nyilatkozat figyelembe vételét pedig a Pp.235.§ (1) bekezdése kizárta.

Az I.-II.-III. lízingszerződésekben (a tényállás kiegészítésben foglaltak szerint alvázszám szerint is feltüntetett) gépi berendezések nem azonosíthatóak a perbeli három számlában szereplő vitatott tétellel (**szárító berendezés, présgépek és tartozékaik**: 2 darab pelletprés, daráló, 2 darab brikettáló), az alperesek által csatolt tárgyi eszköz nyilvántartás adataival (azok gyári vagy azonosításra alkalmas számot fel sem tüntetnek), az opciós szerződésben szereplő tételekkel, illetve a 2013. április 25. napján létrejött lízingszerződés módosításban feltüntetett gépi berendezésekkel. Az okiratok (lízingszerződés módosítások; tárgyi eszköz nyilvántartás) erre nem voltak alkalmasak sem az eszközök megnevezése (típusa), sem azok gyári szám (alvázszám) szerinti azonossága nem állapítható meg.

Az, hogy a perbeli három számla nem részletezi kellően (beazonosíthatóan) a vétel tárgyát az alperesek terhére értékelendő, figyelemmel arra, hogy - kellő gondosság mellett - kérniük kellett volna a számla olyan korrekcióját, mely a vétel tárgyának pontos beazonosíthatóságát lehetővé teszi. A számlák tartalmával kapcsolatos alperesi érvelés életszerűtlenségével kapcsolatban az I. pontban szereplő indoklás azonban itt is irányadó. Életszerűtlen az, hogy az „Együttműködési megállapodásban” és a tényállás kiegészítésben szereplő ... ellenőrzés jegyzőkönyve szerint is magát „GSD csoport”-ként nevező és a felperest finanszírozó alperesi érdekcsoport ne rendelkezett volna pontos információkkal arról, hogy az adós eszközállománya mennyiben saját tulajdon és mennyiben lízingelt.

A teljesség kedvéért jegyzi meg az ítéletábra, hogy a Ptk. alapján - csupán utalásként - megjelölt érvénytelenségi okok figyelembevételére nem volt lehetőség a Pp.121.§-ban megjelölt kereset előterjesztése hiányában. Miután az elsődleges kereset alapos volt, a másodlagos és harmadlagos keresetet - s annak kapcsán a vélelem fennálltát, a kölcsönök összegét, a visszterhesség tényét - az ítéletábrának nem kellett vizsgálnia.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alpereseket a módosított kereset szerint marasztalta. A késedelmi kamat mértékénél - a Pp. 215.§-ra figyelemmel - a felperes által megjelölt Ptk.301.§ (1) bekezdését vette figyelembe.

A megváltozott pernyertességre tekintettel az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezései az alábbiak szerint módosulnak. Az I. r. alperes viszonylatában (pertárgyérték: 30.751.780,-Ft) és a III. r. alperes viszonylatában (pertárgyérték: 152.368.250,-Ft) a felperes teljes pernyertes lett. A II. r. alperessel szemben (a 32. sz. alatti legmagasabb kereset szerinti perérték: 94.865.000,-Ft az irányadó) felperes pernyertessége 62.865.000,-Ft (66%). A Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az I. és III. r. alperes köteles a felperes elsőfokú perköltségének megtérítésére, egyúttal a saját elsőfokú perköltségüket viselik. A III. r. alperes a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján - a részleges pernyertessége első elsőfokú perköltség beszámításával - köteles a felperes perköltségének megfizetésére. A III. r. alperes jogi képviselői költségét az ítéletábra - mivel a 68. sz. alatti megbízási szerződésben rögzített igény eltúlzott volt - a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján az IM. rendelet 3.§-a szerinti mértékre mérsékelte. A jogi képviselői költség mértékét az ítéletábra a felperes vonatkozásában az IM rendelet 3.§ (2) bekezdése, és (6) bekezdése

alapján a kifejtett jogi képviselési tevékenységgel és a per tárgyának értékével arányban a rendelkező részben foglaltak szerint határozta meg.

A feljegyzett kereseti illeték megfizetésére a peres felek pervesztességük arányában kötelesek a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) és 15.§ (1) és (3) bekezdése alapján.

A fellebbezési eljárásban a felperes teljes pernyertes lett. Az alperesek a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelesek a felperes másodfokú perköltségének megtérítésére, amit az ítélet tábla a felperest képviselő ügyvéd munkadíjában - a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése, és (6) bekezdése alapján a kifejtett jogi képviselési tevékenységgel és a fellebbezési perértékkel arányban - határozott meg. Az alperesek a másodfokú perköltségeiket maguk viselik. A feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére az alperesek pervesztességük arányában kötelesek a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) és 15.§ (1) és (3) bekezdése alapján.

Győr, 2020. február 5.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Ferenczy Tamás sk.
bíró